

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVII, broj 9

2. ožujka 2017.

cijena 200 Ft

Foto: HINA

Sjednica Hrvatsko-mađarskog mješovitog odbora za manjine

3. stranica

„Nudim ti školu” i u Sambotelu

4. stranica

Fancaško prelo

6. stranica

Šeljinski Hrvatski bal

12. stranica

Komentar

Kako bi bilo lijepo...

Sve ima svoje vrijeme. Svaka stvar ima svoje vrijeme pod nebom... Vrijeme plaču i vrijeme smijehu; vrijeme tugovanju i vrijeme igranju – mudre su riječi biblijskoga Propovjednika, kralja Salamuna.

Iza nas je dvomjesečno pokladno razdoblje vrijeme uobičajenih prela i balova, bučnih veselica, svinjokolja, maskenbalova, valentinskih i drugih zabava. Samo u Bačkoj u našim naseljima organizirano je čak 16 pokladnih zabava, u nekim mjestima i više, a bilo je da se istoga dana održavalo čak pet prela i balova. **Ove velike godišnje priredbe u organizaciji hrvatskih samouprava ili kulturnih udruga, jedinstvene i prepoznatljive ne samo za pripadnike hrvatske zajednice nego i za brojne simpatizere drugih narodnosti, iz tjedna u tjedan okupljale su na stotine gostiju koji su se veselili uza zvuke tambure, ples i pjesmu.**

Pepelnicom ili Čistom srijedom za katoličke vjernike počela je korizma, vrijeme četrdesetodnevne duhovne pripreve za Uskrs, vrijeme promišljanja svoje vjere i pripadnosti Kristu, vrijeme pokore te nade u uskrsnuće. Za nas, pripadnike hrvatske narodnosti, to je ujedno i vrijeme promišljanja naše samobitnosti, pripadnosti hrvatskome narodu, dakako i hrvatskoj zajednici u Mađarskoj, koju čine pojedinci, obitelji, crkvene zajednice, kulturne i ine udruge... Korizma je i vrijeme uzdržavanja, vrijeme pokore, posta. To je vrijeme priprema za najveći kršćanski i katolički blagdan, prisjećanje na muku i smrt, ali i na Isusovo uskrsnuće, na novi, vječni život. I to je tradicija, koje se danas manje pridržavamo, a naši su stari bili i tomu dosljedni do kraja.

Stoga je za nas u nadolazećemu korizmenom razdoblju najvažnije njegovanje i očuvanje katoličke vjere, materinske riječi, kulture, tradicija i običaja koji su nas očuvali na ovim prostorima tri pa i više stoljeća, a vjerujemo da na tome stoji i naša budućnost. Uz očuvanje kulturnih vrednota, za nas mora biti posebno važno i očuvanje hrvatskoga jezika u crkveno-vjerskom životu, bogoslužjima, obredima i raznim pobožnostima na hrvatskome jeziku. Bitno je da se to događa primjerenom redovitošću danoj sredini, mjestu, župi. Kako bi bilo lijepo da iz tjedna u tjedan na stotine pripadnika naše zajednice sudjeluje na pobožnostima križnoga puta, na nedjeljnim misama na hrvatskom jeziku i na uskrsnim duhovnim pripravama.

S. B.

Glasnikov tjedan

Mnogi današnji pedesetogodišnjaci vjerovali smo u europske vrijednosti koje smo zvali pokretačkim snagama društava i zajednica: u demokraciju, slobodu biranja, u sustav vlasti, vladavinu prava, u korektan politički diskurs, u temelje solidarnosti – čitam ovih dana. Sve to je zasjenjeno tržišnom ekonomijom, novcem i politikom, političkom korupcijom. Pojedinač, izuzev ako nije pri vlasti i novcu, socijalno, ekonomski i politički je marginaliziran... a nerijetko izložen i zastrašivanju. Korupcija se nameće kao sustav življenja i materijalnog uzdizanja.

Sloboda misli, kritičko promišljanje, kvalitetno obrazovanje i kvalitetno stečeno znanje nema cijenu, niti je na bilo koji način ispoljena njegova vrijednost. Živimo vrijeme agresivne „hrabre nekompetentnosti“.

Bez doličnog obrazobudućnosti. Kako kaže jem je gradu uteme-sveučilište, mogu se se do određene mjere život, ali k tome da trebno nam je obrazoviskoobrazovni poma. On dalje kaže:

Može se do određene mjere organizirati društveni život, ali k tome da bude i budućnosti, potrebno nam je obrazovanje visoke kvalitete, visokoobrazovni pojedinci na svim razinama.

vanja nema građenja ovih dana biskup u čiljeno prije 650 godina zauzeti prostori, može organizirati društveni bude i budućnosti, po-vanje visoke kvalitete, jedinci na svim razina- Kada se sjećamo ne-

kog događaja iz prošlosti, slavimo ga ili obilježavamo, nikada ne gledajmo unatrag, nego ispred nas. U prošlost gledamo tek s namjerom kako bismo jasnije vidjeli motivaciju, inspiraciju nekadašnjih činitelja i kako bismo učili iz toga i na temelju toga možda budućnost učinili boljom. Stoga i slavljenje nekog događaja iz prošlosti i njegovih postignuća nije sporedna stvar, nego i obveza, ne poradi prošlosti, nego poradi budućnosti.

Davno su i prije mene pametniji napisali da možemo slaviti, ali nije svejedno što slavimo i kako slavimo. Kada su nam slavlja isprazna i sve slavimo bez naznake prioriteta, onda nastaje zbrka glede učenja na primjeru prošlosti.

Da bismo znali slaviti, trebaju nam realne procjene u našim životima koji su to povijesni događaji koji su presudno utjecali na našu sudbinu. Zadnje godine karakteriziraju velika sredstva iz državnoga proračuna namijenjena upravo državnim ili mjesnim vlastima manjinskih zajednica poradi njihovih traženja, programa, planova i potreba. Obnavljaju se i proširuju postojeća zdanja u okviru kulturne autonomije, utemeljuju se nove ustanove, preuzimaju one koje je moguće preuzeti, kupuju se nekretnine...

Kako bi se moglo ići dalje, u daljnje institucionalno širenje, potrebne su jasne strategije na svim područjima života Hrvata u Mađarskoj. Svaka odluka i korak pitanje je opstanaka Hrvata u Mađarskoj. Svaki koncept zahtijeva široku raspravu u određivanju i prihvaćanju vizije i izradbe planova koji će dovesti do ostvarenja zacrtanih vizija.

Branka Pavić Blažetin

Državno natjecanje u kazivanju proze i poezije na hrvatskom jeziku

Hrvatska državna samouprava organizira Državno natjecanje u kazivanju proze i poezije na hrvatskom jeziku. Natjecanje će se održati 28. ožujka (utorak) 2017. godine, s početkom u 11 sati u budimpeštanskom HOŠIG-u (1144 Kántorné sétány 1 – 3). Natjecanje se organizira u kategoriji za učenike škola s predmetnom nastavom i u kategoriji dvojezične škole te u kategoriji srednjoškolski. Kriteriji sudjelovanja: interpretiranje književnoga djela iz književne baštine Hrvata u Mađarskoj ili iz hrvatske književne baštine. Učenike prijavljuju njihove matične školske ustanove. Kriteriji broja prijave: iz svake škole jedan kazivač po kategoriji, osim u kategoriji srednjoškolska gdje se mogu prijaviti po dva učenika. Kazivači se prijavljuju na osnovi prijavnice. Prijavnice treba dostaviti do 3. ožujka 2017. godine. E-adresa: hrsamouprava@chello.hu. Uzet će se u obzir samo točno i potpuno ispunjene navrijeme poslane prijavnice.

Nakon više od četiri godine zastoja u radu, održana sjednica MMO-a za provedbu Sporazuma između Republike Hrvatske i Mađarske o zaštiti prava manjina

Nakon više od četiri godine zastoja u radu, 23. veljače 2017. održana je 13. sjednica Međuvladina mješovitog odbora za provedbu Sporazuma između Republike Hrvatske i Mađarske o zaštiti prava manjina.

„Održavanje 13. sjednice Međuvladina mješovitog odbora (MMO) jasan je pokazatelj pozitivnog pomaka u odnosima između naših država“, rekao je u uvodnom govoru sastanka državni tajnik Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske Zvonko Milas, ujedno i supredsjedatelj hrvatskog dijela MMO-a. Hrvatska manjina u Mađarskoj i mađarska manjina u Hrvatskoj uživaju visoku razinu manjinskih prava, pa se i u europskim okvirima teško može pronaći bolji primjer zaštite nacionalnih manjina, sukladan svim ratificiranim međunarodnim konvencijama i najvećim standardima zaštite, istaknuo je Milas i dodao kako je to potvrđeno i u studenom 2016. u Beču, na tematskoj sjednici Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS), gdje su hrvatska i mađarska strana imale priliku predstaviti taj Odbor kao ogledni primjer drugim državama. „Nadam se da ćemo i danas pokazati da se ta suradnja nastavlja i unapređuje kroz tradicionalno dobru priču na polju kulture, obrazovanja, kroz prekograničnu suradnju i kroz ono što mislim da je jako važno, a to je razvoj prometne infrastrukture“, zaključio je hrvatski supredsjedatelj.

Povjerenik ministra vanjskih poslova i trgovine Mađarske i supredsjedatelj mađarskog dijela MMO-a Ferenc Kalmár reče da Odbor nije bio u prilici sastati se u protekle četiri godine „prije svega zbog političkog okruženja u kojem je Hrvatska

Supredsjedatelji mađarskog i hrvatskog dijela MMO-a Ferenc Kalmár i Zvonko Milas

tada bila“, no da su unatoč tomu održavane veze između dviju strana. Kalmár je otkrio da u Mađarskoj sudjeluje u radu još šest takvih odbora, no da onaj s Hrvatskom najbolje surađuje. „Htio bih naglasiti da u Europi postoje razmišljanja prema kojima bi trebalo zapravo na istoj razini upravljati pitanjem autohtonih manjina i onih migranata koji sada dolaze u Europu. Mi držimo da to nije ispravno i da se to poravnavanje ne bi trebalo činiti“, istaknuo je Kalmár.

Zaključci sa sjednice Odbora bit će upućeni dvjema vladama te će im služiti kao sredstvo za daljnje unapređenje odnosa između država, naglasio je Milas. Međuvladin mješoviti odbor za provedbu Sporazuma između Republike Hrvat-

ske i Mađarske o zaštiti prava manjina (MMO) osnovan je temeljem Sporazuma između Republike Hrvatske i Mađarske o zaštiti prava manjina radi praćenja provedbe Sporazuma. Članovi su odbora imenovani od vlada Republike Hrvatske i Mađarske. Čine ih predstavnici nacionalnih manjina i predstavnici resornih ministarstava (kultura, pravosuđe, vanjski poslovi, obrazovanje, unutarnji poslovi, uprava i dr.). Članovi koji u Odboru predstavljaju Hrvate u Mađarskoj 2017. godine jesu: glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp, HDS-ov predsjednik Ivan Gugan i predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac.

www.hrvatiizvanrh.hr/MCC

BUDIMPEŠTA

U organizaciji Odjela za maturalne ispite i nadmetanja Glavnog odjela opće prosvjete pri Uredu obrazovanja, u ponedjeljak, 6. ožujka, s početkom u 10 sati, u Croaticinim prostorijama održava se završnica Državnoga natjecanja srednjoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti (OKTV). Kako Medijski centar Croatica saznaje, na završnici će sudjelovati tri gimnazijalca, svi su polaznici

budimpeštanskoga HOŠIG-a, a njihove će odgovore vrednovati: Timea Bockovac, Magdalena Šibalin Kühn i Stipan Karagić.

Sajam Utazás od 2. do 5. ožujka 2017. očekuje posjetitelje na prostoru Hugexpoa. Ovogodišnja je inozemna počasna gošća sajma Rusija, u čijem se paviljonu gostima pri ulazu nudi čaj iz samovara i uz ponudu uzbudljivih putovanja očekuje ih očarani

prizor Crvenoga trga. Ali nemojmo zaboraviti ni na glasovitu gastronomiju te države, od koje će se moći kušati kavijar ili votka. Jeste li znali kako će u Mađarskoj biti Olimpijskih igara? Naime, domaćin Europskog olimpijskog festivala mladih počasni je tuzemni grad sajma Đur. Kulturna je počasna gošća sajma Pannonhalma, naselje koje je poznato po Benediktinskoj opatiji, u kojoj miris lavande nosi vjetar i koje je poznato i po vrsnim vinima.

„Nudim ti školu“ i u Sambotelu

U Hrvatskom školskom centru u Sambotelu od lani imamo hrvatski odgoj i ducu u čuvarnici, a od septembra je predviđen i 1. razred osnovne škole. U tom duhu su, u okviru projekta „Nudim ti školu“, i u Sambotelu četiri put pozvana predškolska dica na djelaonice, ke su održale učiteljice Hrvatskoga školskoga centra „Miroslav Krleža“ iz Pečuha. U petak, 17. februara, smo i mi posjetili zvanaredno veselu uru jačenja i tancanja.

Velika je bila gužva pred budućom učionicom 1. razreda u ogromnoj samboteljskoj zgradi petak otpodne, kade dosad „stanuju“ samo mališani hrvatske čuvarnice. Roditelji su dopeljali svoju ducu na prvi kat, a oni sami su se smjestili u susjednoj prostoriji za razgovor s ravnateljem pečuškoga Školskoga centra Gaborom Győrvárijem i zamjenicom ravnatelja škole Žužom Kečkeš kot i sa zaduženom peršonom za školske posle u Gradišću, Editom Horvat-Pauković. Već od deset mališanov je dočekala, na licu sa širokim smihom, pečuška učiteljica 3. razreda, Marta Čahut, ka se je u uvodu djelaonice predstavila dvojezično, a za zahvalu su joj dica (ka pohadjaju hrvatsku čuvarnicu) i jačila jur dobro zavježbanu pjesmu. „Ovaj dio programa u Pečuhu radimo uvijek nakon upisa za one mališane za koje znamo da će naši učenici biti. U Sambotelu smo trebali to nekako okrenuti naopake, kad nemamo prvi razred za predstavljanje da što se radi u školi“, smo doznali od Gabora Győrvárija ki je ovako nastavio: „Na

Učiteljica Marta Čahut bila je zadovoljna s dicom

one su Ugrice, ne pohadjaju hrvatsku čuvarnicu, upoznavaju se sa situacijom, ali kako je kasnije potvrđeno, i na četvrti sastanak će 3. marcijuša, u petak, rado dojt. Na kraju jačkarne ure skupa se uči pjesmica, a pred rastankom se dili svakomu diozimatelju

mali dar: knjižica, plabajs i sok, jer kad človik jači, onda se i isuši. „Ja mislim da su se djeca jako dobro našla na ovoj radionici, bila su fantastična i svi zajedno smo se jako dobro osjećali. Ja sam jako zadovoljna i čestitam onima koji se bave s njima, i u budućnosti želim da ona učiteljica koja će ih preuzeti da radi s njima uspješno, jer se to može, jer su jako dobra djeca“, istaknula je na kraju djelaonice pečuška školnikovica, Marta Čahut. Informativni broj postoji za buduću prvi razred, do upisa dice će se nek u naredni miseci dojt, ali na 12-15 dice opravdano je računati u Sambotelu. „Izdavanje dozvole je u tijeku, tako da mi smo sigurni da od septembra imamo i 1. razred u Hrvatskom školskom centru“, dodao je još optimistično Gabor Győrvári.

Tiho

Objavljen iznos opće potpore za djelovanje mjesnim i područnim narodnosnim samoupravama

Sukladno Prilogu 9. Zakona o državnom proračunu Mađarske za 2017. godinu, ovih je dana objavljen iznos opće potpore mjesnim i područnim (glavnogradskim i županijskim) narodnosnim samoupravama.

Nema promjena u financiranju mjesnih i područnih samouprava, ali je došlo do stanovitih promjena u načinu upotrebe potpore i njezina obračuna. Kao i prije, diferencirana potpora mjesnim i područnim narodnosnim samoupravama iz državnoga proračuna dijeli se na potporu za djelovanje, i to diferencirano prema podacima popisa pučanstva iz 2011. godine, i na dodatnu potporu za obavljanje javnih zadaća, točnije za obavljene javne zadaće, a na temelju vrednovanja (bodovanja) zapisnika prethodne kalendarske godine. Kao što je poznato, od 2014. godine iznos opće potpore diferenciran je prema podacima popisa pučanstva iz 2011. godine, ali praktično svake je godine došlo do nekih promjena, odnosno ispravaka. Tako se primjerice opća potpora daje pod određenim uvjetima, koji su umjesto prije vladine uredbe, regulirani narečenim prilogom Zakona o državnome proračunu.

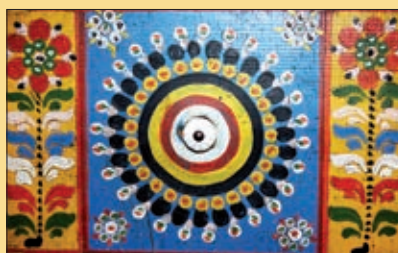
Uz minimalni porast okvirnog iznosa, lanjski iznos opće potpore mjesnim i područnim narodnosnim samoupravama samo je zaokružen. Okvirni iznos opće potpore za djelovanje ove je godine 1 568,5 milijuna forinta (lani 1 566,498), osnovni godišnji iznos opće potpore po samoupravi 391 000 forinta (lani 390 843 forinte). Pravo na potporu ima svaka narodnosna samouprava – uključujući i preustrojenu od samouprave naselja u narodnosnu – koja je 1. siječnja 2017. upisana u registar narodnosnih samouprava. Mjesna narodnosna samouprava ima pravo na dvostruki iznos utvrđene godišnje potpore, dakle na 782 000 forinta (lani 781 686) ako se u naselju prigodom posljednjeg popisa pučanstva pripadnikom dane narodnosti izjasnilo više od 50 osoba. Područna narodnosna samouprava ima pravo na dvostruki iznos utvrđene godišnje potpore ako je u

županiji (u glavnome gradu) broj registriranih mjesnih samouprava (glavnogradskih okružnih) dane narodnosti – uključujući i preustrojene mjesne samouprave – najmanje 10, a najviše 20; ima pravo na četverostruki iznos utvrđene godišnje potpore, dakle 1 564 000 forinta po samoupravi ako je broj registriranih mjesnih (glavnogradskih okružnih) samouprava dane narodnosti – uključujući i preustrojene mjesne samouprave – veći od 20. Prema objavljenom poduzeteljskom dokumentu, Hrvatskoj samoupravi Jursko-mošonsko-šopronske županije dodijeljen je iznos od 391 000 (budući da je broj mjesnih hrvatskih samouprava ispod 10), Baranjskoj hrvatskoj samoupravi 1 564 000 forinta (budući da je broj mjesnih samouprava veći od 20), ostalima (Bačka, Budimpešta, Željezna županija, Zala, Šomođ) 782 000 forinta. Potpora za djelovanje mjesnim i područnim samoupravama doznačit će se u dva obroka, prvi do 30. siječnja, a drugi do 30. lipnja 2017. godine. (*Opširnija obavijest o iznosima potpore na www.emet.gov.hu*)

Međutim, došlo je do stanovitih promjena u načinu upotrebe potpore i njezina obračuna. Primjerice, potpora za djelovanje za 2017. godinu, koja, kao i do sada, mora se potrošiti najkasnije do 31. prosinca, može se upotrijebiti osim na neposredne troškove djelovanja i na obavljanje javnih zadaća. Promjena je i u tome da se uz financijski obračun mora priložiti cjelokupni sažetak o svim računima i isplaticama. S. B.

Poziv za prijavu na 33. Međimursku popevku

Nedelišćanska Kulturno-umjetnička udruga „Seljačka sloga“ i Zajednica hrvatskih kulturnih umjetničkih udruga Međimurske županije u suradnji s Društvom Horvata kre Mure poziva sve zainteresirane, kulturno-umjetničke udruge, pjevače, pjevačice, duete i pjevačke skupine (do 16 članova) da se prijave na 33. smotru međimurske Hrvatske pučke popijevke koja će se prirediti u Nedelišću 3. lipnja 2017. Središnju smotru Međimurske popevke prethoditi će Predsmotre (11. ožujka 2017. u Donjem Kraljevcu, 18. ožujka u Štrigovi i 25. ožujka u Fićehazu). Hrvati u Mađarskoj prijave trebaju dostaviti na adresu Društva Horvata kre Mure (Mura menti Horvátok Egyesülete) 8864 Tótszentmárton, Felszabadulás u. 5) ili na faks: 06 93 383 040, odnosno na

e-adresu: gulyaslaszlo.68@t-online.hu. Podrobnije informacije mogu se dobiti kod predsjednika Društva Horvata kre Mure na telefonu: 06 30/227 3260. Na predsmotru se može prijaviti isključivo s izvornom pomurskom popijevkom na kajkavskome narječju. Uz prijavnicu treba priložiti notu i tekst izvodne pjesme. Solisti se trebaju pripremiti s jednom popijevkom, a zborovi s dvije, orga-

nizatori predlažu da izvođači za nastup ponude više popijevaka, što starije i što manje poznate. Popijevke se mogu izvoditi uz pratnju i bez nje. Svi izvođači i instrumentalna pratnja moraju nastupati isključivo u izvornoj narodnoj nošnji s prikladnim oglavljima ili frizurama (bez šminke, moderne frizure i nakita), pjevati bez dirigenta i moraju dobro poznavati notu i tekst.

Fancaško prelo u Baji

Poziv na veselicu, ali i na upis na hrvatski jezik

Nakon Velikoga prela, 18. veljače u Baji je upriličeno i redovito Bunjevačko prelo u organizaciji Fancaške osnovne škole, na kojem se okupilo četiristo gostiju iz Baje i obližnjih naselja, ali i šire okolice.

Prelo je otvorio KUD fancaške osnovne škole s pedesetak članova u izvornoj narodnoj nošnji koji su na početku izveli najpoznatiju prelsku pjesmu, općeprihvaćenu bunjevačku „himnu“ Kolo igra, tamburica svira. Uslijedile su dvije recitacije – Lille Ódor i Dorine Szász – na hrvatskome jeziku, a potom i splet bunjevačkohrvatskih plesova i pjesama u pratnji orkestra „Čabar“. Svojom su veličanstvenom izvedbom učenici oduševili okupljeno mnoštvo, goste i uzvanike te svoje roditelje, bake i djedove. Sudionici prigodnoga programa, što ga je uvježbala učiteljica hrvatskoga jezika Jutka Poljak Čičor, zaplesali su veliko bačko kolo u koje su se uključili i okupljeni gosti. U nastavku večeri za dobro raspoloženje pobrinuli su se domaći „Čabar“ i tukuljski sastav „Kolo“, koji su svirali naizmjenično, pa je zabava uz ples, pjesmu i dobru kapljicu vina, potrajala do zore. Zahvaljujući brojnim podupirateljima, pokladna je veselica uljepšana i bogatom tombolom.

Kako nam uz ostalo reče ravnatelj Joso Ostrogonac, već prije Drugoga svjetskog rata na Fancagi je postojao bogat kulturni život, a bunjevački su Hrvati imali čak i svoju Čitaonicu. Osim prela održavalo se i Markovo, svečanost o blagdanu svetog Marka. Nekadašnja prela na Fancagi obnovljena su potkraj 70-ih godina prošloga stoljeća kada je on počeo raditi na Fancagi, a početkom 2000-ih godina obnovljeno je i Markovo koje se otada priređuje svake godine. Na prelo ne dolaze samo bunjevački Hrvati nego i pripadnici drugih zajednica koji se vezuju za našu kulturu, dodao je Ostrogonac, koji usto ističe da je prelo najbolji poziv roditeljima da svoju djecu upišu na hrvatski jezik koji se predaje kao predmet.

Dodajmo na kraju da će se pretposljednja pokladna zabava bačkih Hrvata prirediti u subotu, 25. veljače, u Čikeriji gdje će se za dobro raspoloženje pobrinuti „Čabar“. Zatim preostaje još samo jedinstveno Muško prelo u Gari koje će se prirediti 4. veljače, uz garski orkestar „Bačka“.

S. B.

Stipan Šibalin (1940. – 2017.)

Dana 9. veljače 2017. godine u 77. godini života u svome domu u Kečkemetu naglo je preminuo Stipan Šibalin, utemeljitelj i predsjednik Hrvatske samouprave grada Kečkemeta i dopredsjednik Županijske hrvatske samouprave.

Pokop i posljednji ispraćaj Stipana Šibalina, predsjednika tamošnje Hrvatske samouprave i dopredsjednika Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije, bit će 3. ožujka 2017. godine u Budimpešti na gradskom groblju u Pestszentlőrincu (u XVIII. okrugu) s početkom u 10.30 sati.

Hrvatski bal s Tamburaškim sastavom Fijaker

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Pečuha, 10. veljače u hotelu Laterum održan je Hrvatski bal. Goste Bala zabavljao je osječki Tamburaški sastav Fijaker. Okupilo se umalo dvjesto gostiju, pa se pokazalo da je balska dvorana takoreći pretijesna, na radost organizatora, kazao je pozdravljajući goste uime organizatora predsjednik pečuške Hrvatske samouprave Ivan Gugan. Bal je s prigodnim riječima otvorila generalna konzulica Vesna Haluga koja je pribivala Balu zajedno sa suprugom Velimirom i konzulom savjetnikom Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Nevenom Marčićem. Na Balu je bio i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp.

Okupilo se šaroliko društvo. Uz pečuške Hrvate i njihove prijatelje, bili su nazočni i gosti Hrvati i njihovi prijatelji iz

Uime organizatora goste je pozdravio predsjednik pečuške Hrvatske samouprave Ivan Gugan.

Dio gostiju

Među uzvanicima bila je i generalna konzulica Vesna Haluga.

Mišljena, Udvara, Semelja, Katolja, Martinaca, Santova, Baje, Surdukinja, Olasa, Salante, Šeljina, Pogana, Kukinja... Možda sam u ovom nabranjanju nešto i propusti-

la, ali neka mi oprostite svi oni koje sam nehotice izostavila.

Organizatori su se pobrinuli za izvrsnu i obilnu večeru, dobru glazbu te za zabavu i veselje. Nije izostala ni tombola. Sretnicima su pripale vrijedne nagrade: wellness-vikend, produženi vikend u Pansionu Zavičaj u Vlačićima, te tjedan dana za četiri osobe u Kampu Šimuni, nedaleko od maloga ribarskog naselja Šimuni na otoku Pagu u blizini Novalje.

Tamburaški sastav Fijaker bio je na visini zadatka oslušujući bilo publike, i prilagođavajući se njezinu glazbenom ukusu. Izveo je niz pjesama pa tako i one sa svoja do sada izdana dva CD-a „Kao vjetri sjeverni“ i „Par koraka od meraka“. Svirali su oni ove večeri i tamburaške i novoskladane note, a kolo se vilo... Šesteročlani Fijaker, na čelu s prvim vokalom Goranom Rusanom nije se štedio zajedno s Ivanom Rusanom (prim i udaraljke), Josipom

Mutnjakovićem (berda), Dariom Zetovićem (bugarija), Draženom Čačijom (harmonika) i Matejom Podgorščakom (basprim). Tamburaški sastav Fijaker nastao je prije deset godina, želeći kroza svoj rad njegovati starogradsku narodnu glazbu kao osnovni smjer izričaja. Na tom smo putu ustrajali i na tom su tragu i naša dva CD-albuma na kojima se nalaze autorske pjesme kao i obradbe koje su bliske našem izričaju. Želimo hrvatskoj glazbenoj sceni dati štih narodne glazbe koja joj u ovom trenutku nedostaje, kaže menadžer Tamburaškog sastava Fijaker Tomislav Vukelić.

Sreli su se stari znanci, plesalo se kolo uz međunarodnu i multikulturalnu glazbu, razgovaralo se i šalilo. Sve u svemu, bar vašoj urednici večer je brzo proletjela uz prijatelje i znance. Uz pjesmu „Laku noć, svirači“ kući nas je ispratio sastav Fijaker.

Branka Pavić Blažetin

Glavna tombola bala pripala je Miri Vörös.

Sarosác György: Szemely évszázadai, Szemely, 2016, 164 str. (sa sažetkom na hrvatskom jeziku: Semeljska stoljeća)

Hrvatska samouprava toga sela i pečuški Hrvatski klub „August Šenoa“ 27. siječnja 2017. u mjesnom domu kulture organizirali su predstavljanje monografije na mađarskom jeziku Sarosác György: Szemely évszázadai (Đuro Šarošac: Stoljeća Semelja), koja je izašla u nakladi Semeljske hrvatske narodnosne samouprave. 2016. godine. Na stotinjak stranica teksta na mađarskom jeziku, uza sažetak na hrvatskom jeziku (Semeljska stoljeća) od 24 stranice, koji je potpisao Đuro Franković, te uza slikovni dodatak na 21 stranici (na svakoj stranici dvije crno-bijele fotografije). Izdanje je predstavio dr. Jakša Ferkov, ravnatelj mohačkog Muzeja „Dorottya Kanizsai“. Nakon predstavljanja izdavač je poklonio svakoj semeljskoj obitelji po jednu knjigu.

Đuro Šarošac autor je niza radova, izložbenih kataloga i knjiga, napisanih na mađarskom, a nekoliko njih i na hrvatskom jeziku. Među važnijima dr. Jakša Ferkov predstavlja jući (na mađarskom jeziku) knjigu „Szemely évszázadai“ koju je nazvao monografijom, izdvojio je: Karácsonyi, lakodalmi és temetkezési szokások a horvátoknál és szerbeknél (1967. – 1970.); A mohácsi kerámia és története (1972.); Magyarország délszláv nemzetiségei (1973.); A Pécs környéki bosnyák falvak iskolaügyének és közművelődésé-

Knjigu je predstavio dr. Jakša Ferkov, uz njega predsjednik semeljske Hrvatske samouprave Mišo Šarošac.

Sakupljački rad počeo sam u Arhivu županije Baranja, i kod obrade istoga sam se u prvom redu oslanjao na arhivske izvore. Arhivske izvore nastojao sam nadopuniti onim što sam nekada čuo i pričama i vlastitim iskustvom. Trudio sam se sve segmente života prikazati bez uljepšavanja, ništa nisam izvadilo, ali ništa nisam ni dodao. Samo sam se trudio, ukoričiti sve ono što govori o nama.”

Knjiga je podijeljena u tri velike cjeline (naselje, stanovništvo; gospodarstvo; društveni odnosi), a one razlučene na brojna poglavlja, odnosno potpoglavlja.

Autor nastoji dati sveobuhvatnu sliku života rodne grude i njegovih stanovnika donoseći uz povijesne podatke opis unutrašnjosti kuće, izgleda ulice, poljoprivrednih alata i pribora, opisom lova i drugih djelatnosti, crkvenih i školskih povijesnih podataka... Sve to potkrepljuje arhivskim podatcima.

Iz knjige izdvajamo ulomak koji dočarava da, unatoč rečenomu, dobiveno je čitljivo i zanimljivo štivo blisko čitatelju kojem je u prvom redu namijenjeno. „U kasnu jesen i u rano proljeće putovanje u susjedna naselja, poglavito u Pečuh, predstavljalo je stanovite napore, naročito kada se stiglo na kameniti put. Nekadašnja seoska kola s osovinom od drveta trebalo je redovito podmazivati. No ovdje je u jesen za podmazivanje služila bundeva, a ne kolomaz. U šali se kazivalo kako kola kada idu za Pečuh škripuću: „ićemo i pićemo“, a po povratku „bili smo i pili smo“.

Branka Pavić Blažetin

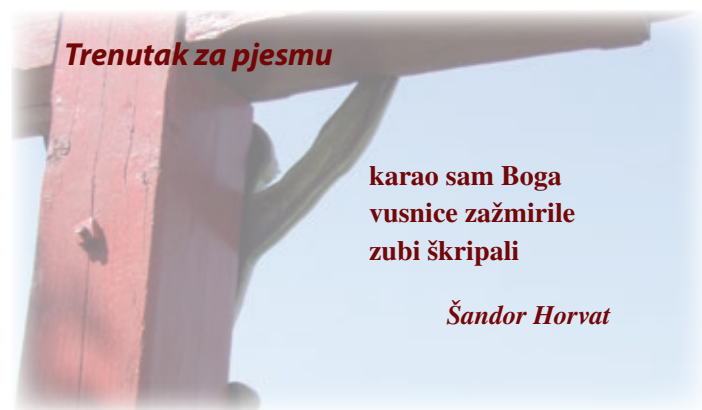

Znatiželjni Semeljci i njihovi prijatelji

nek kezdetei (1986.); Baranyai horvát népviselet (1986.); Bosanski Hrvati u okolici Pečuha (1991.); A Pécs környéki bosnyákok (horvátok) állattartása (1995.); Magyarországi horvát népművészet (2001.); Magyarországi horvát, szerb és szlovén temetők temetkezési szokások és sírjelek (1996. – 2003.); Pécsi boszniai-bosnyák horvátok (2006.); Honfoglalás előtti és Árpád-kori szlávok Baranyában (2008.); Honfoglalás előtti és Árpád-kori szlávok a Dunántúlon (2009.) te najnovija knjiga „Szemely évszázadai“.

Dr. Jakša Ferkov ravnatelj mohačkog muzeja „Dorottya Kanizsai“, reče da je 1975. mohački muzej, kojemu je tada na čelu Đuro Šarošac, postao je *Bazični muzej Hrvata, Srba i Slovenaca u Mađarskoj*. Đuro Šarošac zapošljava se u Muzeju 1965. godine i ondje radi sve to odlaska u mirovinu (1999.) Od 1965. do 1999. ravnatelj je Muzeja. Jakša Ferkov u svom slovu citirao je autora knjige Đuro Šarošca i njegove poticaje za pisanje ove knjige koja je ugledala svjetlo dana u nakladi Hrvatske narodnosne samouprave sela Semelja 2016. godine, lekturu knjige potpisuje dr. Gyula Erdődi, a sažetak na hrvatskom jeziku Đuro Franković.

Ovako piše Đuro Šarošac: „Pisanju monografije sela nije me vodila tek ljubav prema rodnom selu, već i podizanje spomena istome. Uz to cilj mi je bio pratiti put bošnjačkog stanovništva kroz više stoljeća.

Trenutak za pjesmu

karao sam Boga
vusnice zažmirile
zubi škripali

Šandor Horvat

Hrvatica na čelu mađarske knjižnice

Visoko priznanje batskoj Knjižnici „Béla Hamvas“

Ministar ljudskih resursa Zoltán Balog dodijelio je visoko priznanje, naslov „Kvalificirana knjižnica“, među inima, i batskoj Gradskoj knjižnici „Béla Hamvas“. Narečeni je naslov 22. siječnja 2017. godine uručio državni tajnik za kulturu toga Ministarstva Péter Hoppál ravnateljici Marijani Kovač i doravnateljici Knjižnice Tamari Bajnok.

Naslov „Kvalificirana knjižnica“ dodjeljuje ministar kulture na osnovi naredbe koja je stupila na snagu ožujka 2010. godine. Priznanje se stječe putem natječaja Ministarstva ljudskih resursa, koje se raspisuje svake godine. Njegov je cilj uvažavanje napora knjižnice pri primjeni metode na polju razvitka vrsnoga rada. Godine 2017. naslov „Kvalificirana knjižnica“ dobilo je šest knjižnica. Na proslavi nagrade ravnateljica Knjižnice Marijana Kovač zahvalila je na potpori Samoupravi grada Bate, ujedno i održavatelju knjižnice, njezinim vijećnicima i djelatnicima, te posebno gradonačelniku Mihályu Vezéru. Također i za pozornost struke, Županijskoj knjižnici, te osobnome posjetu njezina ravnatelja Ákosa Wernera, Udruzi knjižničara, za poticaj Riti Péterfi i Klári Megyes Bazsó i, ne u posljednjem redu, voditelju Ferencu Vidri Szabóu. Naravno, kako je to i Marijana Kovač naglasila, sve ovo ne bi se ostvarilo bez upornoga rada prethodnika: bivše ravnateljice Márte Szalai, knjižnica je u to vrijeme imala svoju zlatnu dob, Julijane Kurán Tóth, koja je pokrenula rad na polju vrsnoga djelovanja i, ne u posljednjem redu, bez dragih čitatelja i posjetitelja. Unatoč svim poteškoćama – primjerice 2014. godine, knjižnica nije imala imenovano vodstvo, pa se razmišljalo o njezinu spajanju s Kulturnim središtem „Barátság“, ili 2015. godine zbog grad-

skog preustroja četiri zaposlenika je trebalo otpustiti, potom 2016. još tri osobe – Knjižnica je odabrala put otvorenog saobraćaja, komunikacije s kolegama i zajedničko pronalaženje rješenja za nastale probleme. Usredotočilo se na rad, i mislilo se „može se bilo što dogoditi, preživjet ćemo“. „Govori se među knjižničarima da se toga rada prihvati samo ona knjižnica koja ima osobu koja će raditi isključivo na polju jamstva vrsnoga rada. To je stopostotno tako. Razvitak kakvoće

timski je rad, ako jedna osoba „proizvodi“ samo dokumentaciju, posao ništa ne vrijedi. Potrebna je osoba koja će pratiti svaku fazu posla, strogo pripazi na pridržavanje rokova, hvali, ali i ukori, i jako mnogo radi. Većinom te poslove ne obavlja u radnome vremenu jer tada ima druge zadaće, nego izvan njega, krajem tjedna ili prekovremenskim radom. Stručna je tajna jamstva vrsnoga rada, da svatko treba imati jednu Tamaru, ali mi svoju ne damo nikomu“ – reče među inima ravnateljica Marijana Kovač. Čestitamo timu Gradske knjižnice „Béla Hamvas“ za ovo istaknuto priznanje, te im želimo mnogo uspjeha i ustrajnosti!

Kristina Goher

Bogatstvo...

**„Branje rozmarina“ u Gornjem Četaru 1957. ljeta u Ulici Attila Józsefa
(Sliku nam je poslao Tivadar Čeri.)**

Maskenbal u budimpeštanskom HOŠIG-u

Po prihvaćenome HOŠIG-ovu Planu aktivnosti, 16. veljače 2017. u predvorju te ustanove održan je maskenbal osnovnoškolaca. Na toj školskoj priredbi rado sudjeluju svi naraštaji, o tome je svjedočio i ovogodišnji događaj. Od 5. do 8. razreda maskare su bile natjecateljskoga značaja, no svim sudionicima najvažnija je bila dobra zabava.

Scena iz pobjedničke koreografije sedmaša

Školski su maskenbal vodili već uhodani dvojac, maturanti Mia Barbir na hrvatskome i Franjo Fűzesi na mađarskom jeziku. I ova se priredba ubraja u one aktivnosti kada su u prvome planu kreativnost i snalažljivost razreda i razrednika. Jesu li primjerice odabrali odgovarajuću glazbu, ili jesu li maske u skladu s produkcijom ili s naraštajem. U tome su uveliko bili u pomoći tražilica i Youtube, no bez darovitosti i njih se može zaboraviti. Nastupe naraštaja vrednovao je tročlani prosudbeni odbor u sastavu: predsjednica, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti Maja Rosenzweig Bajić, članovi: maturantica Karla Ivančev i gimnazijalac 11. a razreda Žolt Prager. Plesom Hoki poki program su otvorili 2. razred, a s njima je nastup uvježbala odgojiteljica Katica Benčik. Jednostavni i veseli ples namijenjen je upravo mlađem naraštaju, što su polaznici izveli u raznolikim i šarolikim kostimima. Glazbenom uspješnicom, hitom „Sofia“ španjolskoga vokalista Alavara Sorela vatreno su nam ozračje dočarali učenici 3. razred, koji su svoj ples uvježbali s razrednicom Anitom Rittgasser. Još smo uvijek na temperamentnim vodama, naime ples 4. razreda bio je ritmična plesna koreografija „Bailar“, koju su učenici zajednički otplesali s razrednicom Kristinom Kirhofer. Marljivo su se na maskenbal s razrednicom Kristinom Nemet pripremali i prvšačići, koji su nas jednako tako zadivili i plesom, kostimima i uvježbanošću. Nastup im je donio

posebnu nagradu. Polaznici 5. razreda pruerušili su se gangstere, koji su u svoj nastup upleli i pokoji akrobatski element. Ples su uvježbali s profesoricom plesa Andreom Balint i razrednicom Žužom Molnar. Učenici 6. razreda zajedno s razrednicom Ritom Grbavac plesali su na pjesmu Sie „Cheap Thrills“, njihova koreografija sadržavala je pokrete indijskih plesova. I kako reče Mia,

Prvšačići s razrednicom Kristinom Nemet

budući da je Indija poznata i po ručnim radovima, oni su na svoje majice crtali i bojele istočne motive. Izvedba im je donijela drugo mjesto. Pjesma koja je godinama bila prva na top-listama radija iz glazbe filma „Grease“ i plesna koreografija Andree Balint sa sedmašima nije ostavila ravnodušnim ni članove žirija, naime kako za Johna Travoltu uloga u tome filmu, tako i za njih je donijela uspjeh ili pobjedu. Zajedničkim nastupom 8. razreda i razrednice Marijane Jakošević na ritmove pjesme „Playning With Fire“ završen je program maskara. Nastup im je donio treće mjesto. Kako reče pri proglašenju rezultata maskenbala predsjednica žirija Maja Rosenzweig Bajić, članovi odbora nisu imali lak posao, svi su nastupi bili za nagradu. Unatoč tomu što nastup nižih razreda nije bio natjecateljskoga značaja, dvije društvene igre za ovu prigodu darovala je baka Zsófia Csontos, od kojih je jedna, kao posebna nagrada, uručena prvšačićima. Svi su sudionici dobili čokoladu i spomenicu.

Čestitam svim sudionicima maskenbala! I ovoga su puta uspješni uvjeriti publiku u svoju darovitost, a roditelji u snalažljivost.

Kristina Goher

Prizor iz koreografije šestoga razreda

Druga petroviska „svinjarija“

Listajući Hrvatski glasnik od tajedna do tajedna, izgleda, svinjokolja doživljava svoju renesansu u svi regija, kade nek žive Hrvati. Kod nas u Gradišću ovu tradiciju su najprlje “zbudili” kiseški Hrvati, ki su pred kratkim zvali na masnu gošćinu, potom s poučnom porukom kolju svinju svako ljeto jednoč i sambotelski Hrvati, predstavljajući mladini, kako je to negda izgledalo u selu. Najfriži koljači su pak Petroviščani, ki su lani nož izvlikli u Jakovi na svi-nje, a ljetos se je žrtva od 260 kg našla u Petrovom Selu.

Zvala me je muška ekipa, ali sam bila odlučna, ovo ljeto sam izostavila krvavi dio 4. februara, u subotu. Seoska „svinjarija“ kod nas je dio jedne cijele gastronomske serije, ka u jednom ljetu trikrat nudja stanovnikom ovoga naselja specijalitete, tako u jilu, kot i u druženju. Inicijativa svinjokolje je došla od Združenoga vlasništva zemljišća oko Petrovogoga Sela, ter peljačice restorana „Pinka“ ki su ideju otpeljali do realizacije skupa s kotrigi brojnih seoskih društava i raznih pomagačev. Od jutra do večeri već od dvadeset ljudi je besplatno djelalo, peklo, kuhalo, mišalo, prešalo, rizalo meso i pravoda na kraju svim gladnim su bile želje ispunjene. Bilo je svega, što je nek vablivo za oči i drob, ali i veselja i radosti. Svaki je znao, u kojoj se ulozi nalazi, bili su ovde i rutinirani mesari, kot i jagari, kuhari, prijateljska pomoć je došla još i iz Austrije. Koljnofske divojke su nukale žgano, a Fanni Sárközi, predsjednica Društva gradišćanskohrvatske mladine u Ugarskoj, gizdavo je spomenula vječno koljnofsko-petrovisko prijateljstvo. Jutka Libricz (Starnova) je rekla: „Mi smo s familijom došli, a svaki put dojdemo kad nariktaju ovakovo što. Kupili smo pečeno meso, s krvljom hurke, a i s jetri, kobasice pečene, jako nam je šmekalo. I zelja je bilo, gor nismo si znali izbrati što ćemo jesti. Nij' nam žal, da smo toliko pinez potrošili, ovo je jako lipo i dobro. Mislim da moremo zadovoljni biti, i dost nas je ovde. Jako lipo zahvalimo svim, ki ovde pomažu, a najveć Kristini Gaal, ka je gospodarica ovoj krčmi“, rekla je vesela Petroviščanka. Vilmos Dezső je jedan od glavnih organizatorov ovoga spr-

Vilmos Dezső je još i na već stolov riktao djelalo

Svi su djelali marljivo

Koljnofke i Petroviščani u veselju

Gospodarica krčme Kristina Gaal pokazuje fanjske falate

višća ki i zato smatra važnom svinjokolju, kad u čuda mjesti jur ne živi ova lipo tradicija i s brojnim aktivisti kanili su najzad donesti domaće slasti na stol, kot i atmosferu negdašnje „svetačnosti“. No petroviska „svinjarija“ ima i drugu stran sa svojom dobrotvornom svrhom, jer svi dohotki su lani, kot i ovo ljeto podiljeni čuvarnici, školi i med civilnim društvu Petrovogoga Sela. U ljetu je kuharski dan predvidjen, kamo se grupe moru najaviti, a u jesen opet za selo se pripravlja ribe i divljač, ali, kako je šef operacije rekao, kljetu će se svinjokolja opet nariktati u ovoj, ali u još boljoj formi.

Tiho

Šeljinski Hrvatski bal

**U organizaciji Hrvatske samouprave grada Šelji-
na, 18. veljače održan je tradicionalni pokladni
bal u blagovaonici tamošnje osnovne škole. Goste
su dočekali domaćini, zastupnici mjesne Hrvatske
samouprave, na čelu s predsjednikom Robertom
Rantom.**

Napunila se dvorana s veselim društvom, kako kažu organizatori, domalo dvjesto gostiju odazvalo se balu na kojem je svirao Orkestar Juice.

Nazočne je pozdravio u ime organizatora predsjednik tamošnje Hrvatske samouprave, među ostalima predsjednika Skupštine Baranjske županije Csabu Nagya, HDS-ova predsjednika Ivana Gugana, voditelja Ureda HDS-a Jozu Solgu, glavnu urednicu Medijskog centra Croatica Branku Pavić Blažetin, šeljinskoga gradonačelnika Attilu Nagya...

Slijedio je program otvaranja bala u kojem su sudjelovali Tamburaški zbor i Orkestar mjesne Hrvatske samouprave te polaznici hrvatskog odgoja u šeljinskome dječjem vrtiću. Pokazali su rezultate svoga rada, na sveopće zadovoljstvo nazočnih, pogotovo roditelja polaznika šeljinskog vrtića koji su oduševljeno pljeskali odgojiteljicama i djeci nagrađujući ih tako za pokazane vještine.

Okupili su se gosti iz Šeljina, prijatelji iz Hrvatske, predstavnici zajednice Mađara s kojima surađuje grad Šeljin i šeljinski Hrvati, iz Pečuha, Martinaca, Starina, Barče, Foka, Daranja, Novog Sela...

Bogata tombola ni ovoga puta nije razočarala. Najsretniji su se radovali, a glavne nagrade između ostalih bile su boravak u Pensionu Zavičaju u Vlašićima, dar Hrvatske državne samouprave i dar Turističke zajednice grada Biograda na Moru boravak za dvije osobe u Biogradu.

Branka Pavić Blažetin

Robert Ronta, Csaba Nagy i Attila Nagy

Obitelj Đuse Dudaša svake je godine na šeljinskome Hrvatskom balu.

Orkestar mjesne Hrvatske samouprave s pjevačicama

Polaznici hrvatske skupine šeljinskog vrtića sa svojim odgojiteljicama

Mala stranica

NAGRADNA IGRA br. 5

Istaknute pjesnikinje i spisateljice hrvatske književnosti

Prigodom Međunarodnog dana žena pripremili smo vam zadatak o poznatim hrvatskim književnicama. Povežite ime književnice s odgovarajućim brojem rečenice koja se po sadržaju veže za određenu autoricu.

Marija Jurić Zagorka

Jagoda Truhelka

Ivana Brlić Mažuranić

1. Rođena je u poznatoj obitelji Mažuranić.
2. Bila je novinarka.
3. Rođena je u Osijeku.
4. Autorica je romana Čudnovate zgrade šegrtu Hlapića.
5. Bavila se politikom i ženskim pitanjima.
6. Utemeljila je prvi hrvatski ženski časopis Ženski list.
7. Autorica je romana Kneginja iz Petrinjske ulice.
8. Napisala je pripovijesti za djecu pod naslovom „Zlatni danci“.

Međunarodni dan žena

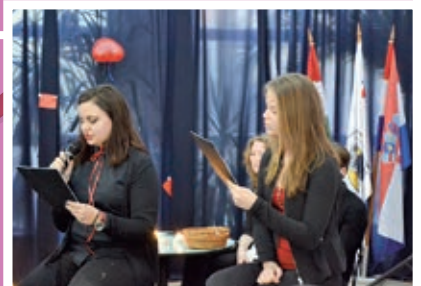
Međunarodni dan žena obilježava se 8. ožujka svake godine. Toga su dana 1857. godine žene zaposlene u industriji odjeće i tekstila i javno prosvjedovale u New Yorku, i to zbog loših radnih uvjeta i niskih plaća. Toga se dana slave gospodarska, politička i društvena dostignuća pripadnica ženskoga spola. Poslije taj dan izgubio je svoju ideološku osnovu i postao prilika da se iskaže ljubav i poštovanje prema ženi.

Valentinovo u HOŠIG-u

„Volio bih da me voliš, da budem cvijet u tvojoj kosi...“, upravo je s tim stihovima 14. veljače 2017. u HOŠIG-ovu predvorju zavladała čarolija Valentinova. Profesorica hrvatskoga jezika i književnosti Mirjana Karagić okupila je gimnazijalce u jedno posve drugačije ozračje. Sve je bilo toga dana u znaku ljubavi, šareni baloni, srca, poruke i glazba, koja je upotpunila sve one sitne nedostatke. Gimnazijalka 9. razreda Tena Šindik zapitala se: „Kad se prvi put ljubi, što rade usne, a što rade zubi? Cijelu ljubavnu priču upotpunila je glumica Petra Grišnik, koja nas je sve posebno iznenadila kada je, zanesena romantikom, i zapjevala. No da ne bi ostali samo na recitiranju i pjevanju, profesorica plesa Andrea Balint osmislila je posebnu koreografiju upravo za Valentinovo, gdje su naše vrsne plesačice pokazale sve svoje umijeće koje do sada još nismo imali prilike vidjeti. Gimnazijalci Andrej Kiš i Mia Barbir interpretirali su pjesmu „Sviđaš mi se kada šutiš“ Pabla Nerude. „Ti koja imaš ruke nevinijih od mojih“ od naše Vesne Parun recitirala je gimnazijalka Sineta Smit, i sve nas ostavila bez daha. Posebno je iznenađenje priredio Ante Skenderović, koji je na trubi odsvirao „My Way“ Franka Sinatre i „Somewhere over the rainbow“ Harolda Arlena. Antonio Kiš i Erik Kónya interpretirali su ljubavnu pjesmu Pabla Nerude „Voljela me, a katkad sam i ja nju

volio, Kako da ne ljubim te njene velike nepomične oči“. No nismo samo čuli najljepše ljubavne stihove, naučili smo nešto i o samome Valentinovu i značenju toga posebnog dana, kao i sve simbole dana zaljubljenih. I ne zaboravite kako pjesma kaže „Ljubav dolazi sama kao nezvan gost, zakuca na vrata, uđe iz inata...“ Da HOŠIG-ovo Valentinovo i ovoga puta bude nezaboravno, pridonijeli su svojim recitacijama Majra Prekajski, Ivan Miomirov, Zsolt Prager, Dušan Grković, Lelle Tomszer i Deniza Dancs i Danica Romac.

Mia Barbir
Fotke: HOŠIG

Mnoštvo posjetitelja na IV. Festivalu svinjokolja

Jedna je od najvećih zimskih pomurskih manifestacija Festival svinjokolja u Keresturu koja je osmišljena sa željom da promiče starodrevno seosko svinjokolje, tradicionalne okuse i izvrsne domaće proizvode uz bogat kulturno-zabavni program i druženje žitelja iz regije. Uspješnosti IV. Festivala svinjokolja, upriličenog 11. veljače, pridonijele su ponajprije fičehaska i keresturska Seoska samouprava i župa, a o hrvatskim sadržajima, kao što je bila tamburaška glazba, koncert Grupe Vigor, pobrinule su se hrvatske samouprave iz regije. Festival je okupio više tisuća posjetitelja iz regije, a vrhunske svinjokoljske proizvode nudile su fičehaske, keresturske, serdahelske, sumartonske, kaniške i kotoripske družine.

Nekoć su se za svinjokolje pripremali već prije nekoliko dana, nije bilo drukčije ni u Keresturu, organizatori su se pobrinuli da sve družine imaju dovoljno prostora za svinjokoljske poslove, osigurali im po dvije svinje od kojih su do podneva trebali pripremiti juhu, glavno jelo, pečene krvavice, kobasice i čvarke. To su članovi ocjenjivačkog suda i vrednovali. Jutarnje okupljanje začinila je rakija nakon čega je devet družina krenulo na posao, ubrzo je ispržena, očišćena svinja i vrsni majstori su krenuli u mljevenje mesa, kuhanje iznutrica, rezanje slanina, punjenje krvavica i kobasica, kuhanje kisele juhe, pečenje mesa, jetara i drugih svinjokoljskih specijaliteta. Na pozornici su se okupljali predstavnici raznih organizacija koji su bili zaslužni da se ostvari vrlo uspješna manifestacija. Među njima su bili: Peter Cseresznyes, državni tajnik, načelnici Lajoš Pavlic i Stjepan Tatai, Karlo Gadanji

Serdahelci peku ukusne tanke kobasice.

Keresturski vatrogasci ovaj put su palili vatru za pečenje mesa i kobasice.

Gosti iz Međimurja

Sumartonski su dobitnici nagrade „Najbolja ekipa Festivala“.

počasni građanin sela Kerestura, mjesni župnik Gyula Szasz i drugi. Nakon njihovih pozdravnih riječi slijedili su programi na pozornici. od nastupa mjesnoga Pjevačkog zbora Ružmarin, kaniškoga Tamburaškog sastava „Stoboš“ do koncerta sastava Delta i Grupe Vigor.

Kažu da svaka kuća ima svoj recept, tako su i razne družine imale različite recepte za pojedina jela. Kotoripska je družina krvavice punila s hajdinskom i ječmenom kašom, Keresturci su malo jače istiještali čvarke, Sumartonski su pekli meso u smjesi za kalamperčicu, Serdahelci su imali posebno tanku kobasicu i sve zaredom, svaki je štand imao nešto posebno ponuditi. Sumartonski načelnik Martin Capari bio je ponosan na svoju družinu, naime među njima je bilo najviše mladih koji su vrlo vješto izrađivali razna svinjokoljska jela, nije ni čudo da su bili dobitnici nagrade „Najbolja ekipa Festivala“. Kako je vrijeme odmicalo, sve više posjetitelja primamili su miomiris i iznimno dobar glazbeni program kako bi se do koncerta Grupe Vigor napunio golemi šator ljubitelja hrvatske omiljene glazbe.

beta

Hrvatski bal i u Kemlji

Svako ljeto tradicionalni Hrvatski bal je va našem selu. Sve grupe se veselo pripravlja na ov večer. Na fašerjak pozovemo ne nek hrvatske grupe nego ugarske i nimške. Pozivnice dostanu i prijateljske grupe. Na balu

nas je ovput pohodio i Ivan Guban, predsjednik Hrvatske državne samouprave, čuo je i za naše probleme. Va selu nas je sve manje Hrvatov. Sve programe imamo u Ugarskoj Kemlji. Veseli smo bili da je tako čuda ljudi skupadošlo, iako smo morali takovu mušku poiskati da svim gostom bude odgovarala. Na ta dan su bili tri bali i u Starom Gradu. Je ki ljudi su kasnije došli zato ar su njeva dica bili muzikanti va starogradskoj grupi. Gosti su nam čuda ljet još Jožef Tolnai, potpredsjednik Hrvatske samouprave Jursko-mošonsko-šopronske županije, a on je došao s delegacijom Staroga Grada. Svako ljeto dostane naša samouprava čuda dara za tombole. Pali Behon, naš slikar, nam je ponudio i tri svoje slike. Bilo je od bicikla do frizurke, od masaže do jela. Program je bio šaren. Ovo ljeto su bili kod nas prvi put bušari, nje je pozvao Franjo Nemet. Va dvoranu su došli s njimi i tančoši „Konoplje“, ki su jako veselo jačili i tancali. Zatim je Marija Novič-Štipković, predsjednica mjesne Hrvatske samouprave pozdravila sve nazočne i zaželjila im dobru zabavu. Na ov bal su se upravili člani jačkarnoga zbora „Mali Dunaj“ va šarenu opravu. To je bio pravi karneval. Jačke su im veselo glušale. Na kraju programa su člani zbora pozvali na tanac goste i s tim je otvoren i ovolutna zabava. U svečanom aktu je prikdana Zahvalnica „Za kemljanske Hrvate“. Ovo ljeto su odlikovani: član jačkarnoga zbora „Mali Dunaj“ János Megyimóri i mladi par Zsolt Weidinger i njegova žena Judita Farkas. Oni su cijelo ljeto čuda djelali za nas, Hrvate. Dohotki bala će ići na financiranje programov, podupirat ćemo čuvarnicu i školu ter kulturne grupe. Sa školskom dicom ljetos putujemo po životnom puti Mate Meršića Miloradića, našega farnika i gradišćanskoga pjesnika, a s odraščeni planiramo izlet na tri dane u Pečuh i okolicu.

Marija Novič-Štipković

Foto: kimle.hu

Mesopust na Undi

Po maglovitoj, ledenoj zimi 4. februara, u subotu, pojavio se je sunčev sjaj i vabio ljude van na undanski Glavni trg. Roditelji školske dice su ljetos organizirali ov stari običaj, iako već ne u takovoj formi kot nekad. Ljudi, u većem broju dica se obliču u raznovrsne maske i pokažu se u povorki zainteresiranim gledateljem. Povorku peljaju djed i baba, tancajući na kotaču da na kraju svojega tanca zavignu na taborskom ognju. Simbol su oni zime, svega, ča je čemerno i škuro. Njevo požganje doprimi nam svitlost i toplinu, ča se već željno čeka s protulićem. Da li će se ova želja ugodati, to po meteorološkoj prognozi nij' gvišno, ali ov dogodjaj je svakako doprimio veselje, radost i druženje med Undance i med goste iz okolišnih sel. U kulturnom domu svirao je „Dražé music“, a čarobnjak Jonathan Nagy začarao je publiku svojom produkcijom. Bilo je tombole, namaženoga kruha, slatkarije i tekućine, tako da su imali veselja svi diozimatelji.

Marija Fülöp-Huljev

ŠOPRON

U organizaciji Hrvatske samouprave Šoprona, Šopronsokoga hrvatskoga kulturnoga društva, Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, Hrvatske samouprave Jursko-mošonsko-šopronske županije se priredjuje Gala program Hrvatov Jursko-mošonsko-šopronske županije, 3. marcijuša, u petak, početkom od 18.30 uri u Kulturnom centru „Ferenc Liszt“ u Šopronu. U programu nastupaju tamburaši „Starci“ iz Šoprona, tamburaši iz Bizonje, „Mali Dunaj“ pjevački zbor iz Kemlje, HKD „Kajkavci“ iz Umoka, tamburaški sastav „Bondersölj“ iz Koljnofa, „Golubice“ ženska klapa iz Koljnofa, HKD „Veseli Gradišćanci“ iz Unde. U 20 uri je predvidjeno druženje i agape. Orijašku kulturnu manifestaciju financijski potpomažu: Hrvatska samouprava Šoprona, Šopronsko hrvatsko kulturno društvo, Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti, Hrvatska samouprava Jursko-mošonsko-šopronske županije i Društvo Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj.

ČEPREG

Osnovna i umjetnička škola „Dr. János Horváth Csepregi“ u dotičnom gradu srdačno Vas poziva na svečane dane imenovatelja škole, u Ulici Nádasdy 10. Svečani dani duraju cijeli ov tajedan pod pokroviteljstvom parlamentarnoga zastupnika, Pétera Ágha. 27. februara, u pondiljak u 14 uri je bilo otvaranje svečanoga tajedna, utorak i u srijedu su otprta školska vrata pred gosti i roditelji, a bile su i interaktivne predstave s lutkama kot i športska naticanja, a predvidjen je bio i posjet budućih školarov. U četvrtak, 2. marcijuša, regionalna naticanja su za osnovnoškolare cijele regije. Petak, početo od 14.15 uri, u okviru Narodnosnoga dana, predstavljaju se na izložbi slike prisličko-židanskoga umjetnika Lajoša Brigovića, a ovom prilikom dičja grupa „Židanske zvijezdice“ promovirat će i nedavno objavljenu svoju knjigu i cedejku pod naslovom „Kad sam bila mala...“. Društvo peljaju Kristina i Tamaš Kovač.

Predstavljanje Mađarsko-hrvatskog rječnika (Horvát–magyar szótár) i Hrvatsko-mađarskog rječnika u Zagrebu

Mađarski institut u Zagrebu u svojim prostorijama u srijedu, 8. ožujka 2017., s početkom u 12.30 priređuje predstavljanje Mađarsko-hrvatskog rječnika (Horvát–magyar szótár) i Hrvatsko-mađarskog rječnika. Predstavljanje otvaraju ministar znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske Pavo Barišić i pomoćnik ministra iz Ureda premijera Mađarske Csaba Latorcai. Rječnike će predstaviti njihovi autori i urednici.

BUDIMPEŠTA

U organizaciji Narodnosnoga stručnog odjela Mađarskog etnografskog društva, u srijedu, 8. ožujka 2017., s početkom u 14 sati, u prostoriji budimpeštanskog Etnografskog muzeja (V., Trg Lajosa Kossutha 12) predstaviti će se knjiga Ernesta Eperjessyja na mađarskome jeziku „Órtilosí dombokon, dombokon...“. Nazočne pozdravlja predsjednik tog odjela Šandor Horvat, zbirku predstavlja muzeologinja toga Muzeja Krisztina Pálóczy. Prigodni će govor imati predsjednica Šomođskoga kruga prijatelja Juhos Nándorné.

GARA

Tamošnja Hrvatska samouprava 4. veljače organizira već tradicionalno Muško prelo koje će se prirediti u mjesnom domu kulture, s početkom u 19 sati. Za večeru će se poslužiti uobičajeni ovčiji paprikaš, a za dobro raspoloženje pobrinut će se domaći orkestar „Bačka“. Ulaznice u (pret)prodaji po cijeni od 2500 forinta.

PETRIBA

Hrvatska samouprava Zalske županije 14. veljače zasjedala je u tome naselju. Prema predsjedničinu izvješću, raspravljalo se o ovim dnevnim točkama: prihvata i plan godišnjega programa za 2017. godinu, postavljanje ploče na hrvatskome jeziku kod ulaza u županiju, organiziranje Susreta katoličke mladeži, križni put, izradba Samoupravine mrežne stranice, izradba Samoupravina logoa, molba za potpomaganje časopisa Zornica, informacije o organiziranju misa na hrvatskom jeziku u regiji.

KAČMAR

Hrvatska samouprava organizirala je već tradicionalno Bunjevačko prelo početkom ove godine u mjesnom domu kulture. U prigodnome kulturnom programu nastupio je aljmaški KUD Zora. Goste je zabavljao Orkestar Juice team.

PROGRAM HRVATSKOG KAZALIŠTA

2. ožujka 2017. g. u 11 sati, po motivima J. Pehra i L. Spačila priredio Petar Šurkalović: Guliver među lutkama – lutkarska igra, Santovo

8. ožujka 2017. g. u 13.30, po motivima J. Pehra i L. Spačila priredio Petar Šurkalović: Guliver među lutkama – lutkarska igra, Serdahel

12. ožujka 2017. g. u 16 sati Zoltan Gatai: Marica – pučka igra, Sentivan

21. ožujka 2017. g. u 16.30 Zoltan Gatai: Marica – pučka igra, Pečuh, Hrvatska škola Miroslava Krležje

26. ožujka 2017. g. u 16 sati Zoltan Gatai: Marica – pučka igra, Olas.

